Examenul de bacalaureat național 2020
Proba E. d)
Sociologie

Test 2

Profilul umanist din filiera teoretică.

- **Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă 10 puncte din oficiu.**
- **Timpul de lucru efectiv este de 3 ore.**

I. TÉTEL **(30 pont)**

Írja a vizsgalapra az alábbi esetek helyes válaszának megfelelő betűt! Minden esetben csak egy helyes válasz van.

1. A család szocializációs funkciója biztosítja:
a. a formális kapcsolatokat
b. az utódnemzést
c. a társadalmi értékek továbbítását
d. gazdasági kapcsolatokat

2. A bürokrácia elmélete magyarázza:
a. a gazdasági válság kialakulását
b. a nonprofit szervezetek számának a növekedését
c. az intézmények működését és szervezését
d. társadalmi, kulturális reprodukciót

3. Makrotársadalmi szinten a vallás szerepe a:
a. a kollektív tudat alakítása
b. társadalmi problémák előidézése
c. az egyéni temperamentum alakítása
d. nyereség

4. Az a szervezet, amelynek célja a kormányzati hatalom meghódítása:
a. család
b. oktatás
c. politikai párt
d. NGO-k

5. Az oktatás nélkülözhetetlen eleme a:
a. gazdasági folyamatnak
b. társadalom rokonsági rendszerének
c. jogi folyamatnak
d. szocializációs folyamatnak

6. Az NGO-k a ..... alapoznak:
a. nyereségre
b. önkéntes tevékenységekre
c. összeférhetetlenségre
d. a hatalom megtartására

7. Az iskola olyan intézmény, amely biztosítja:
a. az informális nevelést
b. a személyes tapasztalatot
c. a formális nevelést
d. a szabadidő eltöltésének módját

8. A demokratikus állam egyik funkciója:
a. az állampolgárai közötti konfliktusok ösztönzése
b. a hatalom erőszakos gyakorlása
c. az emberi jogok biztosítása
d. más államok feletti ellenőrzés

9. Az NGO-k:
a. közintézmények
b. szétosztja a nyereséget azok között, akik azt irányítják
c. az államhoz tartozik, mint egyfajta vagyon
d. nonprofit szervezetek

10. A bűncselekmény a következőkben áll:
a. a személy megfelelő neveltetésében
b. a törvény által előírt kötelezettségek be nem tartásában
c. az előírások tiszteletben tartásában
d. a hagyományok tiszteletében

II. TÉTEL (30 pont)

A. A bal oldali oszlopban a korrupcióra vonatkozó fogalmakat soroltunk fel, a jobb oldali oszlopban pedig ezekre vonatkozó helyes állításokat számoztunk meg. Írja a vizsgalapra a bal oldali betűk és a jobb oldali számok közötti helyes megfeleléseket!

a. korrupció	1. Az állampolgárok állami inézményekbe vetett bizalmának a csökkenésében nyilvánul meg.
b. gazdasági korrupció	2. A társadalmi együttélés és az erkölcsi normák szerinti magatartás megnyilvánulását jelenti.
c. korrupció oka	3. Az egyéni vagy a csoportos érdekek kielégítését jelenti a közhatalommal való visszaélés érdekében.
d. korrupció hatása	4. Az adócsalásra, a tisztességtelen versenyre és a reklámokra, a forgalom hamisítására stb. utal.
	5. Merev bürokrácia lehet.

12 pont

B. Olvassa el figyelmesen az alábbi szöveget:

A szocializáció az a folyamat, amely során egy biológiai organizmus társadalmi lénnyé alakul, képessé válva a másokkal történő közös cselekvésre. Szocializáció nélkül a társadalom képtelen lenne a túlélésre, ahogyan az egyén is képtelen lenne a túlélésre társadalmon kívül. A szocializáció folyamata a gyermekkorban kezdődik, amikor az első társadalmi kapcsolatok és élettapasztalatok beavatkoznak, mindezek az egész életünket végig kísérik, akkor is, amikor az egyén új egymást követő státusokat és szerepeket szerez.

Válaszoljon az alábbi kérdésekre az adott szöveg alapján:
1. Fogalmazza meg a szöveg alapgondolatát. **2 pont**
2. Magyarázzon meg, hozzávetőleg fél oldal terjedelemben, két olyan szociológiai fogalom közötti összefüggést, amelyre a fenti szöveg is utal. **10 pont**
3. Fogalmazzon meg egy érvet, amellyel igazolja vagy cáfolja azt a feltevést, amely szerint *a másodlagos szocializáció interkulturális cseréket eredményezhet*. **3 pont**
4. Mutassa be személyes nézőpontját a *család és az iskola közötti együttműködés társadalmi jelentőségéről a kortárs társadalomban*. **3 pont**

III. TÉTEL **(30 pont)**

Válaszoljon az összes alábbi kérdésre:

1. Pontosítsa a *mintavétel* fogalmának a jelentését. **4 pont**
2. Nevesítse a *résztvevő megfigyelés* két jellemzőjét. **6 pont**
3. Emelje ki a *társadalmi szerep* és a *társadalmi kapcsolatok* fogalmak közötti összefüggést, egy fél oldalnyi, összefüggő szövegben, melyben e fogalmat sajátos szociológiai értelemben használja. **10 pont**
4. Szemléltesse egy konkrét példával azt a módot ahogyan *a hagyományos társadalmakban az előírt vagy a születés által örökölt státusz befolyásolhatja az oktatáshoz való hozzáférést*. **4 pont**
5. Indokolja meg, megközelítőleg tíz sorban az állítást, miszerint *a kisebbségi csoportokban a közös hovatartozás és a csoportszolidaritás érzése erősebb.* **6 pont**